

31.8.2017

Kehitysministerineuvoston epävirallinen kokous 11.9.2017

Arvoisa kehitysministeri Kai Mykkänen,

Uudistetun kehityspolitiikan eurooppalaisen konsensuksen allekirjoittaminen kesäkuussa 2017 oli EU:lta merkittävä ele ja osoitti valmiutta siirtyä kehityspolitiikassa kohti kestävän kehityksen aikaa. Kuten edeltäjänsäkin, on nyt hyväksytty uusi konsensus kuitenkin korkean tason poliittinen linjaus ja visio, jonka merkitys ja vaikutus osoittautuvat vasta käytännön kautta. Pidämme tärkeänä, että EU:n kehitysministerit alkavat jo nyt seuraavassa ulkoasiainneuvoston kokouksessa toteuttaa konsensukseen kirjattuja periaatteita ja ottavat ihmisoikeudet, eriarvoisuuden vähentämisen, planeetan kantokykyyn ja sukupuolten tasa-arvon tavoittelemisen keskeiseksi päämääräksi kaikissa käsiteltävissä asioissa.

Haluamme lisäksi välittää viestimme erityisesti yhteiskunnallista selviytymiskykyä ja keskitulon maita koskeviin keskusteluihin.

Jatkumotyö ja selviytymiskyky turvallisuuden ja kehityksen linkittäjänä

Yhteiskunnallinen selviytymiskyky (resilienssi) on ehdoton edellytys vakaalle yhteiskunnalle ja sen myötä yhteiskunnan tasapainoiselle kehitykselle. Pidämme tärkeänä, että resilienssiin ja jatkumotyöhön kiinnitetään erityistä huomiota osana EU:n ulkosuhteiden kaikkia osa-alueita, myös kehityspolitiikkaa, sillä vakaa ja selviytymiskykyinen yhteiskunta on kestävän kehityksen ennakkoehto. Köyhyys, konfliktit ja epävakaus liittyvät kiinteästi toisiinsa ja niihin on puututtava johdonmukaisella ja kokonaisvaltaisella tavalla.

Yhteiskunnallisen selviytymiskyvyn vahvistamisen tulee olla läpileikkaavana teemana kaikessa toiminnassa siirryttäessä konflikteista ja kriisitilanteista kohti kehitysyhteistyötä, jotta tulevia kriisitilanteita voidaan ehkäistä. Erityisesti yhteisölähtöisen selviytymiskyvyn vahvistamisen mukaan ottaminen kaikkeen työhön lisää pitkäaikaista myönteistä kehitystä. Komission esitys EU:n strategisesta lähestymistavasta selviytymiskyvyn parantamiseen on hyvä. Se nostaa esiin tärkeitä elementtejä, joita ilman selviytymiskyky ei ole mahdollista. Erityisen hyvänä pidämme sitä, että siinä huomioidaan jokaisen yhteiskunnan ja tilanteen ainutlaatuisuus ja se, että vain transformatiivinen lähestymistapa on kestävä.

Kansalaisjärjestöjen näkökulmasta olisi ensisijaisen tärkeää edistää humanitaarisen avun ja kehitysyhteistyön jatkumoa ja johdonmukaisuutta joustavalla rahoituksella. Humanitaarista apua tulisi pystyä ohjaamaan kansalaisjärjestöjen käyttöön useamman vuoden ohjelmiin, mikä parantaisi hätäavun, jälleenrakennuksen ja kehityksen välistä yhteyttä (LRRD). Rahoituksen tulee olla myös nykyistä paremmin ennakoitavissa. Tätä on tuotu esille muun muassa tuoreissa UM:n teettämässä CSO-evaluoinneissa, joissa ministeriötä on kehoitettu pidentämään humanitaaristen projektien pituutta pitkittyneissä kriiseissä kustannustehokkuuden parantamiseksi. Samoja oppeja tulee viedä myös EU:n rahoituskäytäntöihin.

- **Kansalaisyhteiskunta** on olennainen osa turvallista ja selviytymiskykyistä yhteiskuntaa. Juuri paikallisilla toimijoilla on paras ymmärrys jokaisen kontekstin tarpeista, minkä vuoksi kansalaisyhteiskunnan tukemisen tulisi olla osana kaikkia jatkumotyön ohjelmia ja hankkeita.
- **Ilmastonmuutos** on yksi tärkeimmistä yhteiskuntien selviytymiskykyä horjuttavista tekijöistä. Johdonmukaisessa jatkumotyössä ilmastonmuutokseen varautumista ei voi jättää yhteiskuntien toimintakyvyn vahvistamisen ulkopuolelle.
- Resilienssi-pilottimaissa tehtävissä EU:n yhteisissä tilanneanalyseissä tulee painottaa jatkossa vahvemmin gender-analyysiä.
- Humanitaarisen avun rahoituksen tulisi mahdollistaa järjestöille myönnettävä useamman vuoden mittainen tuki pitkittyneissä kriisitilanteissa.
- Humanitaarisia hankkeita tulisi voida sisällyttää kehitysyhteistyöhön, mikä mahdollistaa pitkäaikaisen ja strategisen toiminnan, sen sijaan että on mahdollista ainoastaan rahoittaa yksittäisiä humanitaarisia hankkeita.

Keskitalon maiden kanssa tehtävän yhteistyön tavoitteena eriarvoisuuden vähentäminen ja aidosti kestävä kehitys

Kuten EU:n tuoreessa kehityspoliittisessa konsensuksessa todetaan, keskitulon maissa on tärkeää varmistaa, ettei kukaan jää kehityksestä jälkeen. Keskitalon maissa suuri joukko ihmisiä elää edelleen äärimmäisessä köyhyydessä ja taloudellinen eriarvoisuus on vakava ongelma. Monissa keskitulon maissa haasteena ovat myös ympäristön pilaantuminen ja kasvavat kasvihuonekaasupäästöt.

Konsensuksessa linjataan lupaavasti, että EU pyrkii keskitulon maissa vähentämään köyhyyttä, tukemaan kestäviä tuotanto- ja kulutustapoja, edistämään asiantuntijuuden ja hyvien käytäntöjen vaihtoa sekä kannustamaan vastuullisiin investointeihin ja verouudistuksiin, joilla edistetään uusiutuvaa energiaa, luonnonvarojen kestäväää käyttöä sekä hyvää hallintotapaa, oikeusvaltiota ja ihmisoikeuksia. **Toivomme, että Suomi osaltaan varmistaa, että nämä linjaukset myös näkyvät käytännössä, kuten esimerkiksi keskitulon maiden kanssa solmittavissa kauppasopimuksissa.**

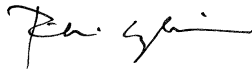
Kehys haluaa muistuttaa, että vaikka kaupalla voi olla positiivisia vaikutuksia talouteen, työllisyyteen ja tätä kautta ihmisten hyvinvointiin, kaupan lisääminen tulisi nähdä vain välineenä yhteisen hyvän edistämiseksi, ei päämääränä itsessään. Pelkkä kaupan lisääminen tai edes BKT:lla mitattava taloudellinen kasvu ei vielä takaa, että köyhimpien ja muutoin heikommassa asemassa olevien ihmisten elinolosuhteet paranisivat tai saavutettu kehitys olisi ympäristön kannalta kestäväää. Kauppasopimuksia solmittaessa onkin tärkeää varmistaa, että ne johdonmukaisesti tukevat kestäväää kehitystä eli edistävät köyhyyden poistamista, inhimillistä hyvinvointia ja luonnonvarojen kestäväää käyttöä.

Vapaaehtoisten suositusten lisäksi **kannatamme yhteisiä sitovia ja sanktioituja sääntöjä kauppasopimukseen kestävään kehityksen varmistamiseksi, muun muassa työntekijöiden oikeuksia, ympäristönormeja ja ihmisoikeuksia koskevilla velvoitteilla.** Kauppasopimusten

vaikutuksia tulisi myös arvioida eri kestävän kehityksen tavoitteiden kannalta ennen ja jälkeen niiden voimaantulon. Jos niiden vaikutukset osoittautuvat arvioinnissa sosiaalisesti tai ekologisesti kestävämmiksi, tulee niitä vastaavasti muokata.

- EU:n yhteistyön keskitulon maiden kanssa tulee johdonmukaisesti tukea Agenda 2030:n toimeenpanoa ja kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista.
- EU:n kumppanuutta keskitulon maiden kanssa tulee ohjata tavoite köyhyden ja eriarvoisuuden vähentämisestä maiden sisällä.
- Kestävän kehityksen edistämisen ja eriarvoisuuden vähentämisen tulee olla lähtökohtana myös EU:n ja keskitulon maiden välisissä kauppasuhteissa. Esimerkiksi kauppasopimuksista neuvoteltaessa tulee pyrkiä luomaan sitovia sääntöjä kestävän kehityksen turvaamiseksi.

Kunnioitavasti,

Rilli Lappalainen
Pääsihteeri
Kehys ry